

Tuimalankoski

Tuimalankoski on monimuotoinen kalliopohjainen koski, jolla on historiassa ollut runsasta vesimyllytoimintaa. Kosken niskalla oleva vanha säännöstelypato uusittiin betoniseksi kiinteäksi pohjapadoksi vuonna 2012. Kosken rakennettiin myös kalatie, jonka rakenteet eivät kuitenkaan kestäneet kalliion päällä. Rakenteista irronnutta kiviainesta on nähtävillä kosken alaosalla. Uusittu pohjapato on liki kynnyskötön uoman korkeammalla eteläpuoliskolla ja noin 50...70 cm korkea syvemmällä pohjoispuoliskolla. Luonnontilassa ali- ja keskivirtaama on kulkenut kosken pohjoisosan kautta ja tulvavirtaama koko kosken alueelta. Todennäköisesti koski ei ole luonnontilassaan ollut kalojen vaelluseste vaan nousu on ollut mahdollinen pohjoisrannan kautta. Nykyisellään taimenen nousu lienee mahdollinen kosken eteläpuolelta, jossa pohjapadon on tätä varten tehty noin 2 m leveä alivirtaama-aukko. Nousureittiä tulisi kuitenkin hieman parantaa. Samoin tulisi järjestää nousu myös käytännössä erillisen pohjoisuoman kautta. Tulisi myös pohtia (ellei jo ole pohdittu), voisiko kosken palauttaa aidosti luonnontilaiseksi purkamalla padotukset pois. Tämä vähentäisi selvästi eteläosan virtaamaa ja alapuoleista kokonaiskoskipinta-alaa, mutta vastaavasti lisäisi padon yläpuolelle maanpinnan molemmiin puoliin alkuperäistä niva-alueita. Padotuksen poisto palauttaisi myös 700 m ylempänä olevan kosken pinta-alaa (katso Karjakosken alapuoleinen koski).

Tuimalankoski on profiililtaan jyrkkä. Pääosa putouskorkeudesta muodostuu jo kosken yläpuolikkaalla. Tuo alue on luontaisen kalliainen, eikä sille suunnata kunnostustoimia. Alapuolikkaalla kaltevuus vaihtelee, mikä mahdollistaa kutosoraikkujen perustamisen sopiviin paikkoihin. Pienimuotoiset kiveämissuokkaukset ovat tarpeen pohjoisrannan myllyuomassa ja sen suun ympäristössä. Nämä kuten kosken pohjoisuoman sorastuksetkin on järkevintä tehdä käsityönä. Eteläisen uoman alaosassa on tarvetta vähäiselle kiviainekertyville.

Kunnostus tehdään suunnitelmapiirustuksen mukaisesti. Kunnostus ei vaikuta kosken yläpuoleiseen vedenkorkeuteen.

Mikäli myllyuoman vuotovirtaama tulevaisuudessa jostain syystä lakkaa, virtaama voidaan järjestää pääuoman koskisuvannon kohdalta. Myllyuoman virtaamatarve on vain n. 30 litraa/s ja tulvavirtaama on soraikkujen pysyvyydelle haitallinen. Yhdysuoman tulee olla syvä mutta kapea, leveydeltään alle 1 m. Virtaama säädetään ja uoman eroosio estetään reunoille asetettavilla lohkarakivillä. Vaatii tarkemman suunnittelun suhteessa myllyrakenteisiin ja museovarvoihin. Nykytilanteessa toimenpiteille ei ole tarvetta.

Taimenen nousu on mahdollista järjestää etelärannan lisäksi myös pohjoisinta uomaa pitkin tekemällä pohjapadon alle kaksi putouskorkeuden osoittavaa tiivistä kynnystä. Vaatii tarkemman suunnittelun.

Louhittu kalliokynnys, joka padottaa yläpuoleisen myllyuoman koskettomaksi. Jätetään nykyiselleen.

1,5...2 m leveään myllyuomaan vuotaa virtaama vanhojen myllyperustusten kautta. Alivirtaama on vähäinen mutta sopiva taimenen pienpoikasille. Myllyuoman alapuolikas ja uoman suun liikeinen koskihaara karkeutetaan 20...50 cm kivillä. Kivi löytyy rannoilta. Myllyuoman perustetaan sopiviin paikkoihin massanvaihdoilla kolme pienialaista kutosoraikkaa (a 1,2 m², 0,3-0,5 m³). Kalliopohja on pääosalla uomaa massanvaihdon esteenä mutta käyttönä ja tukikivillä tapahtuva sorastus poistaisi vähävoimaisen uoman koskipinta-alaa. Käsiytötä!

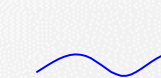

3. Tuimalankoski

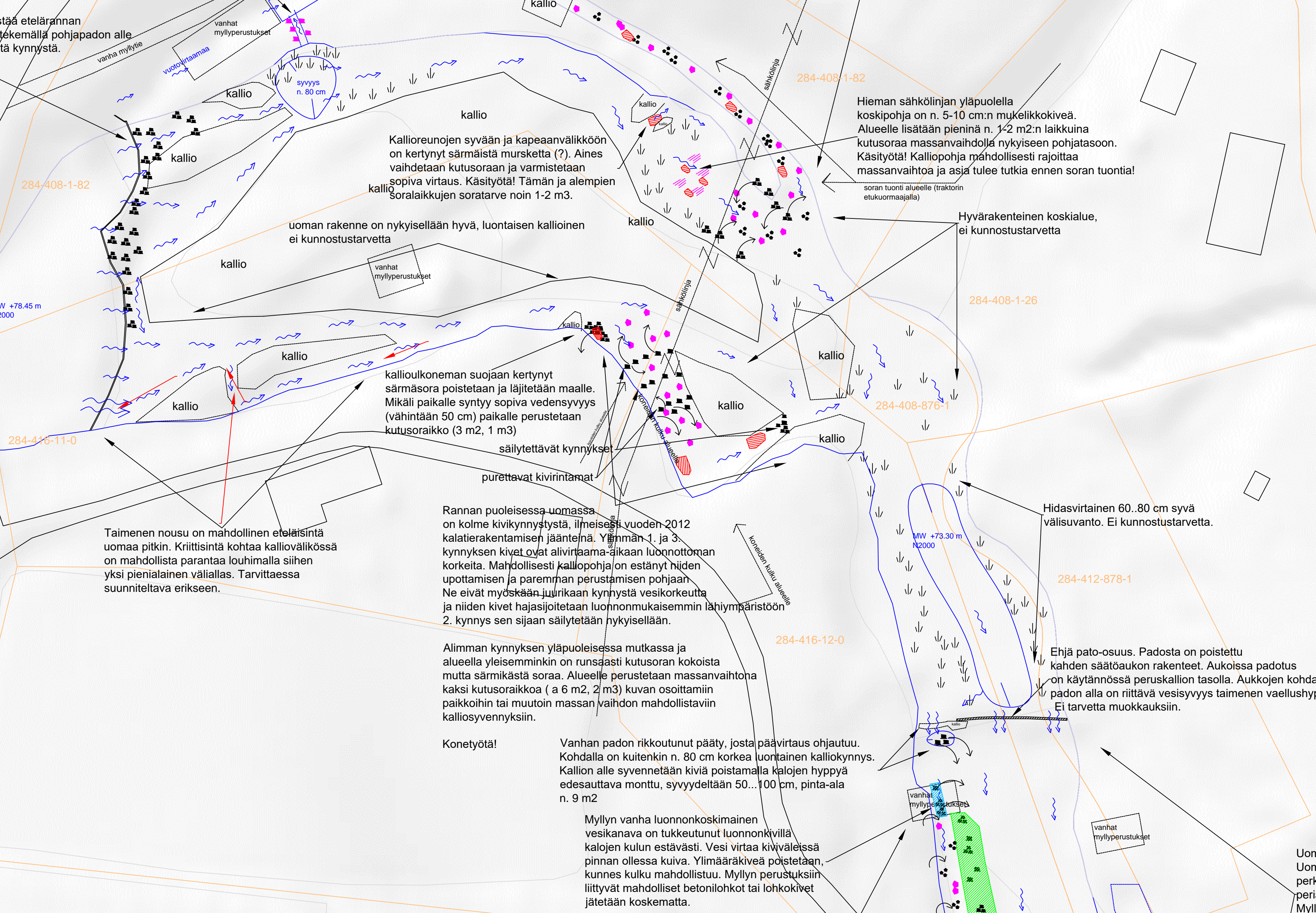
Pitus	180 m
Putouskorkeus	5,2 m
Keskikaltevuus	2,9 %
Keskivirtaama	3,8 m ³ /s
Pinta-ala	
Niva	0 m ²
Koski	3800 m ²
Yhteensä	3800 m ²

Kunnostuksessa:

Ainestaru	
Kutosora	8 m ³
Kiviaines ¹⁾	40 m ³
Kunnostettava uomapituus ²⁾	
Konekunnostettava	50 m
Käsin kunnostettava	100 m

1) Kiviaines tarkoittaa paikalla olevaa levitettävää perkuukiveä
2) Kunnostettava uomapituus sisältää myös sivu-uomat

- olemassa oleva ja kokonaisuudessaan tai osin kuivana säilytettävä saari/särkkä
- kuivan alueen leikkaus/purku vesialueeksi
- luonnonsoraikko, raekoko vaihteleva Ø 10-100 mm
- olemassa oleva tai erikseen mainittuna rakennettava syväne/suvanto,
- perkuukivikko tai olemassa oleva kivikko/iso kivi
- perkuukivikkoiden purkusuunta tai muiden kivien siirtosuunta
- uoman virtaussuunnat sekä haluttu virtaamalisäys ja -suunta
- rakennettava kutosoraikko Ø 16-64 mm, vahvuus keskimäärin 30 cm
- rakennettava huokoinen poikaskivikko, kivien keskikoko Ø 10-50 cm tai perkuukivikkoa purettaessa luontaisen jakauman mukaan
- lisättävä lohkar (Ø noin 1 m), sijoituspaikka ohjeellinen, määrä noin 3-8 kpl/100 m² tai perkuukivikkoa purettaessa luontaisen määrän mukaan.
- runsaan vesikasvillisuuden alue tai perkuukivikkoiden päällä kasvava runsas heinäkasvillisuus
- perkuukivikkoiden päällä kasvava runsas lehtipensaikko

Suunnittelukohte	Piirustuksen sisältö ja numero
Tuimalankoski	Kunnostussuunnitelma 2.3 LUONNOS
Sijainti	Mittakaava 1:500 (A1 vaaka)
Paimionjoki, Koski TL	Suunnittelija Arto Hautala Piirtäjä Arto Hautala
Päivämäärä 11.6.2022	Tmi Arto Hautala

Myllyuoman yläosa karkeutetaan käsityönä maanpuolipenkalla

Uoma on karkeakivinen ja hyvä rakenteinen, hyvin luonnontilainen oloinen. Uomaleveys 19...25 m on keskivirtaamalle sopiva, eikä vanhojen myllyuomien perkauskivikkoiden ja pääuoman vesialueen levittämisen ole tarpeen. Itärannan myllyhaaraan olisi periaatteessa mahdollista puhkaista virtausaukko ja huokata haaraan tulvalta suojauttuja kutosoraikkoja. Myllyuoma on kuitenkin niin leveä ja avara, että se vesi toimiakseen liiallisesti vettä erittäin hyväakeri pääuomasta.